

CURSOS FUNDACIÓ FITA

EL FLÂNEUR A LA FINESTRA

Part tercera

ON SOM. PROFETES DEL PRESENT

Sessió nº 22 (24, X,2018)

El profeta del present Alberto CARACO (1910-1971)

J. Jubert Gruart

*“Lire Albert Caraco est une épreuve dont
on ne sort pas indemne”¹*

De la mateixa manera que Nicolás Gómez Dávila i Miquel Bauçà, els altres dos profetes del present ara considerats, Albert Caraco escriu textos fragmentaris, contundents i impactants en els que descriu i qualifica la seva visió de tot plegat sense recolzar-se en citacions alienes i sense esforços argumentatius. El resultat o efecte de llegir Caraco és “no sortir-ne indemne” –això si s’escau, és clar, la rara oportunitat de poder-ne llegir algun dels seus textos (tals com *Breviari del caos*² o *Post mortem*³ (els únics traduïts al castellà)-.

Notícia biogràfica

1919 (10 agost): neix a “Constantinoble” (Istanbul, des de 1760) a l’Imperi otomà, de família jueva (sefardita) rica (prestamistes-banquers, establerts a Constantinoble des d’abans del 1500).

1938 (19 a.): exiliats de Turquia.

1938-1946 (19-26 a.): periple per Viena, Praga, Berlín, París, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires.

¹ Frédéric Saenen, *Pourquoi lire Albert Caraco?*, Société des lecteurs d’Albert Caraco (<http://albert-caraco.blogspot.com/p/la-societe.html>)

² Albert Caraco, *Breviario del caos*, Ed. Sexto Piso, Madrid, 2006 (1982), 128 p.

³ Albert Caraco, *Post Mortem*, Ed. Sígueme, Salamanca, 2006 (1968), 127 p.

1946 (27 a.): la família s'instal·la definitivament a París (actual rue Jean Giradoux, 34, ar. XVI). Estudis a *École de Hautes Études Commerciales* ("aprenent a viure amb mala postura").

1949 (30 a.): Despertar d'un llarg son/somnambulisme ("adormit fins els 30 anys").

1963 (44 a.): mort de la mare (Elisa Scharz).

1968: Edició de *Post-mortem*.

1971 (7 de setembre) (52 a.): l'endemà de la mort del pare, en el mateix domicili es suïcida⁴ "de bon grat".

Obres⁵

Inés de Castro, Les Martyrs de Cordoue, Bel-Air, Río de Janeiro, 1941.

Le Cycle de Jeanne d'Arc, suivi d'un choix de Poésies, Aristide Quillet, Buenos Aires, 1942.

Le Mystère d'Eusèbe, Aristide Quillet, Buenos Aires, 1942.

Contes, Retour de Xerxès, Aristide Quillet, Buenos Aires, 1943.

Le livre des combats de l'âme, E. de Boccard, París, 1949.

L'école des intransigeants, Nagel, París, 1952.

Le désirable et le sublime, La Baconnière, Neuchâtel, 1953.

Foi, valeur et besoin, E. de Boccard, París 1957.

Apologie d'Israël. Tome 1: Plaidoyer pour les indéfendables, Librairie Fischbacher, París, 1957.

Apologie d'Israël. Tome 2: La marche à travers les ruines, Librairie Fischbacher, París, 1957.

Les races et les classes, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1967.

⁴ No es disposa de cap documentació testifical del mitjà emprat. En el certificat de mort, conservat a la municipalitat del districte XVI de París, no hi figura la causa del decés. V. Romain Delpéuch, *Albert Caraco: Philosophie, littérature et prophétisme*, Uni. de Reims, 2015, Annex I, pp. 94/108. l(<http://p2.storage.canalblog.com/25/21/1366039/111029471.pdf>)

⁵ Editades, durant la seva vida, a costa de l'autor.

- Huit essais sur le mal*, La Baconnière, Neuchâtel, 1965.
- L'art et les nations*, La Baconnière, Neuchâtel, 1965.
- Le tombeau de l'histoire*, La Baconnière, Neuchâtel, 1966.
- Le galant homme*, La Baconnière, Neuchâtel, 1967.
- Les races et les classes*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1967.
- La luxure et la mort*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1968.
- Post Mortem**, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1968.
- L'ordre et le sexe*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1970.
- Obéissance ou servitude*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1974.
- Ma confession*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1975.
- Supplément à la Psychopathia Sexualis*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1983.
- Simple remarques sur la France*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1975.
- La France baroque*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1975.
- L'homme de lettres*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1976.
- Essai sur les limites de l'esprit humain*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1982.
- Écrits sur la religion*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1984.
- Le semainier de l'agonie. Post Mortem*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1985.
- Abécédaire de Martin-Bâton*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1994.
- Semainier de l'incertitude*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1994.
- Bréviaire du chaos**, L'Âge d'Homme, Lausanne, 1999.
- Semainier de l'an 1969 : du 10 mars au 27 juillet*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 2001.
- Journal de l'Emmuré*, L'Âge d'Homme, Lausanne, 2010.

En aquest Apunt només es farà referència a *Breviari del caos*, fent-ne una parcial (incompleta) sistematització d'alguns aspectes del seu lapidari contingut, sense que aquest resum signifiqui o comporti estalviar-se la seva lectura completa.

Sistema Caraco

Déu

*“Si existeix un Déu, el caos i la mort figuraran entre el Seus atributs, si no hi ha (Déu) no canvia res, ja que el caos i la mort són eficients fins la fi dels temps”.*⁶

*“La font de les idees religioses i morals estan en l’humà, cercar-la fora de l’humà és un sense sentit, L’HUMA ÉS UN ANIMAL METAFÍSIC que voldria que l’univers només existís per ell, però l’univers l’ignora i l’humà es consola d’aquesta ignorància poblant la superfície de déus, fets a la seva imatge”.*⁷ És a dir: déu és una **Idea** reactiva de l’humà davant del fet que l’univers l’ignora.

La **Fe** *“no és més que una vanitat entre les vanitats i l’art d’enganyar a l’humà sobre la natura d’aquest món”*⁸, una *“al·lucinació admesa”, “deliri autoritzat”* que *“no salva als humans, ... els precipita”, “l·laminadura i fornicació”*.⁹

Ontologia Caraco¹⁰

Humà: *“Animal metafísic”,* creador i portador d’Idees sobre “coses” que no existeixen físicament¹¹. *“Cosa enfront de la mort”,* que es nega a conèixer-se i prefereix immolar-se.¹²

Classes d’humans:

1. **Somnàmbuls: No tenen consciència de ser.** Els que militen¹³, cecs de naixement¹⁴. Sense consciència de ser. *“Autòmates espermàtics”*. Només es desperten en el moment de morir, just quan la mort els atrapa (s’assabenten massa tard, si és que s’enteren de res, que tot sacrifici, patiment o renúncia és una impostura, *“la pitjor i més manifesta”*)¹⁵.
2. **Raonables i sensibles:** nihilistes i anarquistes. Viuen en dos plans (l’aparent i l’ocult). *“Saben què els manca; cerquen l’introbable”*.

⁶ p. 23.

⁷ Id.

⁸ Id.

⁹ Id..

¹⁰ *Breviario del caos*, p. 10.

¹¹ Com les rates de les puces i aquestes del bacil de la pesta.

¹² p. 13.

¹³ p. 107.

¹⁴ p. 21.

¹⁵ p. 26.

3. **Religiosos:** “Els que no saben més que mentir”¹⁶. “Deprecien la contingència”. Nascuts dues vegades (aquí i en el més enllà)¹⁷. “*Sords en marxa*” (amb potes). Adoren la bogeria. Els posseïts. Els que no tenen altra opció que patir el que no tenen.¹⁸
4. **Rars:** Conscients de ser. Els que no creuen en res i ho repensen tot.¹⁹ “Els pocs que comprenen”.²⁰ Els que s’han autoescollit.²¹ “*Examinen les evidències i denuncien les impostures*”.²² S’ocupen d’ontologia i d’etimologia²³ (retorn a l’origen del significat de les paraules), restablint *una* metafísica. “Jo” solitari i desconegut, profeta de la seva generació²⁴ i agent del canvi. Éssers lliures que “abdiquen de la fe”, sacrifiquen l’esperança i es fan “ *presents en la pròpia mort*”²⁵, no retrocedeixen²⁶ i renuncien als records²⁷.

Sociologia Caraco

1. Els aliats (els caps de l’Infern)²⁸:

- 1.1. **Els governants:** “*Imbècils patètics*”, “*profund perversos*”, “*posseïdors de valors criminals*”. “*Les nostres autoritats no saben res, no poden res, no valen res i només es posen d’acord per engatusar-nos amb mentides, amb la finalitat de mantenir els privilegis adquirits i perpetuar el seu establiment*”.²⁹ “Humans de poc valor que, en el seu deliri, pensen que tenen drets, malgrat la seva impotència”.³⁰
- 1.2. **Els comerciants** (empresaris, economistes, banquers,... negociants, productors, recaptadors): “*Somnàmbuls raonadors no sensibles*”.
- 1.3. Els **capellans:** “*Propagadors de faules i de la fecunditat*”, de la família (“*escola de servituds*”). Impostors mitrats. Venedors de déus absurds. “*Les nostres suposades autoritats religioses i morals només serveixen*”.

¹⁶ P. 33

¹⁷ Recordi’s Joan Maragall: “*Sigui la mort una millor naixença*”.

¹⁸ P. 24.

¹⁹ P. 26, 33.

²⁰ P. 84.

²¹ P. 51.

²² P. 26.

²³ P. 35.

²⁴ P. 20.

²⁵ P. 86

²⁶ P. 87.

²⁷ P. 91.

²⁸ P. 20.

²⁹ P. 94.

³⁰ P. 116.

per desarmar-nos enfront de la nostra evidència, s'oposen a l'esperit dels nostres talents perquè aquest esperit les faria caduques, no volen que siguem majors d'edat, només somien en perpetuar els errors que les acrediten, ens prediquen la submissió i la confusió, ... la seva obra només incrementarà les infelicitats en el món ... Traeixen tal com respiren, ... són pesos lligats als nostres peus, ... ens fan morir vergonyosament".³¹ "Les nostres religions són el càncer de les espècies"³², "porquera espiritual"³³, ... "Les religions que es diuen revelades han establert entre nosaltres el fanatisme". "La (religió) cristiana ha divinitzat la bogeria, ha glorificat la incoherència,... La idea de l'encarnació és la més monstruosa". Han legitimat (les religions) el desordre, el crim.³⁴ Estan posseïdes per "l'esperit de la desmesura"³⁵. "La història coneix poques bogeries tan pronunciades"³⁶ com les de les religions que es diuen revelades. "Tots els religiosos són uns impostors"³⁷ i "uns paràsits"³⁸

1.4. Professors intel·lectuals, savis no crescuts, "els nostres enemics".³⁹

2. Els **imbècils**: obedients, consumidors, creients. El gruix de la massa de perdició, els innumerables. Consumidors, gastadors, somnàmbuls, autòmats, ... "Petits esperits", preocupats per "estar a la moda", contempladors i imitadors d'allò social ("aquest detall subaltern"). "Quan escolto als nostres pretesos religiosos llençant-nos les seves ximpleries i quan una multitud -menys humans que regurgitadors- prestant oïdes a aquestes tonteries, comprovo que ens tornem estúpids i que mereixem la sort que ens han reservat"⁴⁰. "L'espiritualitat no és més que una masturbació de les facultats mentals"⁴¹.

"Els governants volen súbdits, els comerciants volen consumidors, els capellans volen famílies".⁴² "Els interessos de la moral i de les famílies formen una aliança indefectible (la dels diners i l'espiritualitat)".⁴³

En conjunt formen la "massa de perdició", "piló d'engendrats", "legió d'ombres"⁴⁴. "És per fugir de la consciència que els humans s'ajunten".⁴⁵

³¹ P. 95.

³² P.96.

³³ P. 98.

³⁴ P. 99.

³⁵ P. 100.

³⁶ P. 102.

³⁷ P. 115.

³⁸ P. 118.

³⁹ P. 21.

⁴⁰ P. 113.

⁴¹ P. 117.

⁴² P. 36.

⁴³ Id.

El **diàleg**, dins de la massa, és impossible. El diàleg dels rars amb els aliats (governants, comerciants, capellans) és impossible.

L'ecumene Caraco

1. **Univers:** creació de l'atzar.
2. **Vida:** epifenomen. Com a tal, *la vida no és un dret, és un abús* (una imposició, una emergència derivada).
3. **Humans** (humanitat, gènere humà, massa de perdició): accident. *"Element que es reemplaça sense cap dificultat, intercanviable, emanat en legions d'un mateix motlle"*.⁴⁶ *"Prefereixen la catàstrofe abans que el canvi"*.⁴⁷ Regit per *"la llibertat de incoherència"*⁴⁸, havent retirat la *"idea de síntesi"* (pensen per fragments). Regit pel triomf de la subjectivitat, els humans, amb les seves creences, interessos, somnolència inconscient, les seves ideologies,... viuen en un "món" diferent per cada exemplar. Malgrat tot això, no tenim denominador comú, doncs *"som irrealis ...i ens complaem en ésser-ho. Som una legió de solituds"*⁴⁹. *"Rodolem confosos i no parem d'aïllar-nos"*. No hi ha diàleg possible. *"Canviem les paraules per donar-nos la il·lusió d'estar reformant les coses"*.⁵⁰ *"Parlem d'autenticitat quan en realitat mentim"*.⁵¹ *"No ens oposem a res, ...ho aprovem tot"*.⁵² En conseqüència: triomfa *"la desmesura"* i *"actuem de mala fe"*. Mal interpreten les tradicions. *"Hem deixat de concebre'ns a nosaltres mateixos i no ens fem càrrec de la nostra responsabilitat; ens enfonsem en un estat d'autocomplaença, del que només la catàstrofe ens en farà sortir"*.⁵³
4. **Idees.** Invent dels humans⁵⁴, *"més vives que els humans"*⁵⁵. *"Totes les nostres idees són mortíferes"*, convertint els humans en estúpids.⁵⁶ *"Cap d'elles (les*

⁴⁴ P. 27,

⁴⁵ P. 80.

⁴⁶ P. 63. Es fan a les fosques i sense pagar.

⁴⁷ P. 19. *"Preferim la catàstrofe a la reforma, abans escollim immolar-nos que recuperar el món i només el repensarem enmig de les runes"*.

⁴⁸ P. 31.

⁴⁹ Id.

⁵⁰ P. 33.

⁵¹ P. 32.

⁵² P. 33.

⁵³ Id.

⁵⁴ La gran ensarronada de Plató (v. *supra*, pp. 200-255).

⁵⁵ P. 19. *"Per les idees viuen els humans i per elles moriran"* (i mataran).

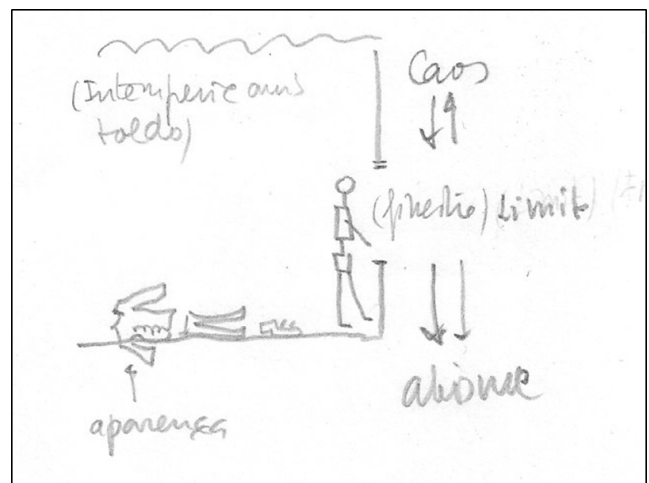
⁵⁶ P. 123.

idees) *obeeix a les lleis de l'objectivitat, de la mesura i la coherència, i nosaltres, que perpetuem aquestes idees, caminem cap a la mort com autòmats*".⁵⁷

5. **Societat:** *"Motllo de la massa de perdició"*⁵⁸ *"Lloc de batalla dels somnàmbuls espermàtics"*. *"Cosa infinitament rebutjable"*.
6. **Els pobles:** Agrupacions d'imbècils no contemporanis.⁵⁹
7. **Governants, negociants i capellans:** enemics del poble. *"Cap de l'infern"*. *"Organitzen metòdicament l'Infern en el que ens consumim i, per impedir-nos reflexionar, ens ofereixen uns espectacles estúpids, on la nostra sensibilitat es barbaritza i el nostre enteniment es dissol"*, espectacles o jocs que acudeixen a *"consagrar presidint la seva mania amb tota la fastuositat convenient"*.⁶⁰
8. **El diàleg** (entre aliats, imbècils i rars): *"El diàleg és impossible"*.⁶¹
9. **(La) mort:** *"el sentit de tota cosa"*⁶² (la mort és un dret). *"Ens segarà madurs... Madurem per a ella"*⁶³.

Flâneur dret davant la finestra

Hi ha una imatge fulgurant, a la fi de la pàgina 12 del *Breviari del caos*⁶⁴, quan alguns humans (els rars), *"a l'hora del despullament, ... les vestimentes per terra, ... nus per fora i buits per dins, amb l'abisme sota els nostres peus, amb el caos sobre els nostres caps"*, drets, arriben davant de la finestra (el límit), condensant tota una imatge que resumeix punyentment el punt d'arribada i cloenda del *flâneur a la finestra*.

⁵⁷ P. 19.

⁵⁸ P.35.

⁵⁹ P. 14.

⁶⁰ P. 21. Descripció precisa de celebracions (religioses), desfilades (militars), commemoracions civils, festivals lúdics, fires comercials, ... *"Tornem al circ de Bizanci i allà oblidem els nostres vertaders problemes, però sense que aquests problemes ens oblidin; els trobarem demà i sabem ja que mentre siguin insolubles anirem a la guerra"*.

⁶¹ P. 19.

⁶² P. 13.

⁶³ P. 16.

Abisme

“... sense importar el que adorem, els bons i els dolents no tenen més que un destí, un sol abisme...”. L’abisme és comú per a tots: “sants i monstruosos”, per somnàmbuls, raonables i sensibles, religiosos o rars, per governants, comerciants, capellans o imbècils. “Els bons i els dolents només tenen un (mateix) destí, un sol abisme”.⁶⁵

Justícia

Oblideu-vos de la justícia. “La idea d’allò just i d’allò injust no ha sigut mai res més que un deliri, al qual estem lligats per raó de conveniència”.⁶⁶

La catàstrofe

Condemnats a donar “voltes en cercle”⁶⁷, estem impossibilitats per canviar l’ordre del món. “Condemnats a carregar allò que ens aixafa, estem a l’Infern”⁶⁸. Sota aquest fat, o patim o matem⁶⁹; o som condemnats i turmentats o som els diables encarregats del suplici.⁷⁰ Només hi ha dues sortides o falses escapatòries: la bogeria (la demència)⁷¹ o la mort (“la mort és el sentit”⁷²). L’única alternativa, l’única vertadera sortida del desastre, de la “perdició”, és el canvi. Però no hi haurà canvi si no hi ha ruptura, sotrac. Així doncs, per tal que s’esdevingui un Canvi, “la catàstrofe és inevitable, la catàstrofe és desitjable, la catàstrofe és legítima, la catàstrofe és providencial, el món no es renova per menys”.⁷³

El Canvi, en què consisteix?

En primer lloc es tracta del canvi dels rars (“escassos pensadors”), canvi personal, consistent en “ser i sentir-se que s’existeix”⁷⁴ (autoconsciència de ser i existir). El canvi

⁶⁵ P. 23.

⁶⁶ Id.

⁶⁷ P. 12.

⁶⁸ P. 10.

⁶⁹ P. 16.

⁷⁰ P. 14.

⁷¹ P. 17.

⁷² P. 15.

⁷³ O.c. p. 85

⁷⁴ P. 60.

és una tasca de solitari, en l'origen i en el resultat (*"allò propi de la consciència és aïllar als éssers"*)⁷⁵.

Tot canvi comença quan algú (ningú) empen la tasca *"de repensar el món i d'avaluar la nostra evidència (de ser), de mesurar i de pensar, i de llençar nous fonaments"*.⁷⁶ El canvi és *"canviar de principi"*⁷⁷, la substitució del caos per un ordre, diferent del fals ordre de la religió i de l'estat.⁷⁸ El canvi comença en un mateix i consisteix en *"repensar i constatar l'evidència"*, *"retornar als orígens"*⁷⁹, ocupar-se d'ontologia i d'etimologia⁸⁰, restablir una metafísica⁸¹, sortir de la història (el Guió), superar la família⁸², ...

El canvi és l'abandó de tota transcendència⁸³, no creure en res, "abdicar de la fe" i romandre *"fidel a la Terra"*. *"Un humà digne d'aquest nom en aquest segle no creu en res i d'això se'n venta"*.⁸⁴

Amb el Canvi, *"el temps del pensament preludia i l'hora de la meditació comença"*- Això és *"l'evidència"* (el desvetllament del somnambulisme, la caiguda de la bena): *"No hem tingut mai Pare en el Cel, som orfes, ens toca a nosaltres comprendre-ho, a nosaltres fer-nos adults, a nosaltres rebutjar l'obediència a aquells que ens enganyen, i immolar a aquells que ens consagren a l'abisme. Ningú ens redimirà si no ens salvem a nosaltres mateixos"*.⁸⁵

El canvi és necessari *"doncs l'humà no està aquí, a la Terra, per produir i per consumir, produir i consumir mai ha sigut més que allò accessori, és tracta de ser i sentir que s' existeix, tot el que no sigui això ens rebaixa al nivell de les formigues, de les termites i de les abelles"*.⁸⁶

Els agents, *rars* d'aquest canvi, "els únics clarividents", són els anarquistes i els nihilistes.⁸⁷

El nou ordre (el canvi) serà, finalment i en definitiva, femení i s'organitzarà entorn d'aquest nou centre.⁸⁸

⁷⁵ P. 80.

⁷⁶ Pp. 27, 100

⁷⁷ P. 21.

⁷⁸ P. 27.

⁷⁹ Pp. 35, 46. "Retornar als orígens" del pensar, és a dir: als presocràtics.

⁸⁰ P. 35. "Els escasos pensadors dignes d'aquest nom s'ocupen de l'ontologia i de l'etimologia".

⁸¹ P. 46. "La metafísica existia molt abans de la Història".

⁸² P. 42. La família: encunyadora del Guió de vida.

⁸³ P- 29.

⁸⁴ P. 25.

⁸⁵ P. 61.

⁸⁶ P. 60.

⁸⁷ P. 105.

⁸⁸ P. 28.

Avís per a navegants del Canvi

*“No n’hi ha prou en tenir raó, ... és també necessari sobreviure al present i durar fins el moment que el futur comenci”.*⁸⁹ *“No és bo tenir raó massa aviat i en conseqüència morir vergonyosament”.*⁹⁰ Ensenyar les nostres cartes i actuar massa aviat (abans d’hora) és viure en *“l’univers en el que no som encara contemporanis els uns dels altres”.*⁹¹ El canvi va venint, mai és sobtat.

Embarcats en el Canvi, oblidem-nos de la justícia: *“La idea d’allò just no ha sigut res més que un deliri”.*

Cal estar en guàrdia per tal de fer front a les estratègies dels “aliats” contra el canvi (governants, comerciants i religiosos), doncs ara (iniciat el canvi) *“reclamen envers ells la tolerància que sempre havien negat a les seves víctimes, prediquen la fraternitat que mai els hi va importar, parlen de transformar-se quan sempre s’han ventat de ser immutables, volen confiscar el canvi per continuar emplenant les seves velles i farcides arques”.*⁹²

*“Tractem als nostres contraris tal com ells ens tracten: com vençuts. ... Provem als nostres contraris que som iguals a ells en quan a valentia”.*⁹³

Sortim de la Història (*“tanquem la Història”*⁹⁴), desobeïm, deixem de repetir-nos, de donar voltes en cercle.

Si fem i som tot això, no importa quants, el Canvi ha començat.

I el Canvi per quan? *“La generació present ja està condemnada”.* Tot canvi és a tres generacions vista: el futur comença tres generacions després d’iniciat el canvi en els rars.⁹⁵

⁸⁹ P. 120.

⁹⁰ P. 121.

⁹¹ Id.

⁹² P. 39.

⁹³ P. 122.

⁹⁴ P. 86.

⁹⁵ P. 25 i 26